ĮŽANGA

Mokslo meilė – tai tiesos meilė, todėl sąžiningumas –
svarbiausia mokslininko dorybė.
L. Fojerbachas

Mes gyvename liberaliosios demokratijos visuomenėje, kurioje socialinius ryšius ir santykius grindžiame teise. Tad analizuodami teisės sąveiką su visuomene turime tai daryti sistemiškai – tirti kaip visuomeninį reiškinį nagrinėjant visuomenės subjektų tarpusavio sąveiką, jų elgesį, santykį su esama socialine aplinka, veikiančia visuomeninius santykius kaip elgesio reguliatorius.

Profesoriaus dr. Vytauto Šlapkausko asmenybė, jo mokslinių darbų palikimas Lietuvoje itin siejamas su teisės sociologijos mokslu. Tačiau pastaruoju metu vis daugiau jo mokslinių įžvalgų galima aptikti nagrinėjant visuomenės saugumo problemas. Gerbiamas Profesorius yra įvairiapusė asmenybė, pasižyminti tikrąja meile fundamentiniams teisės mokslams. Profesorius itin daug dėmesio skiria nuolat visuomenėje vykstantiems socialiniams pokyčiams, įvairiapusiškai ir išsamiai nagrinėja dabarties socialines sąlygas – socialinį teisės atsiradimo ir veikimo kontekstą, nemažai dėmesio skiria visuomenės, žmonių grupių ir pavienių individų socialinio (bendruomeninio) gyvenimo ryšių su teise dėsningumams. Jo moksliniuose darbuose galime rasti daug įžvalgų (teisinių, sociologinių, politologinių, kultūrinių) apie visuomenės ir jos grupių požiūrį į tvarką ir teisingumą, teisę ir jos socialinį veikimą, visuomenės saugumą.

Šiuo leidiniu Mykolo Romerio universiteto akademinė bendruomenė, Profesoriaus draugai ir kolegos mokslininkai iš kitų universitetų, taip pat ir praktikai savo moksliniais darbais siekia paminėti garbingą Profesoriaus sukaktį. Leidinio autoriai gvildena įvairius aktualius nūdienos klausimus. Leidinyje pateikiami įvairūs straipsniai aktualiais teisės teorijos, teisės sociologijos, teisės filosofijos ir visuomenės saugumo klausimais. Leidinyje taip pat nagrinėjami ypač aktualūs šiuo metu šalių nepriklausomybės, genocido, vaiko teisių ir asmens duomenų apsaugos užtikrinimo konceptualūs pagrindai. Labai svarbu, kad leidinio autoriai taip pat pateikia ir administracinės atsakomybės retrospektyvinę analizę,

analizuoja teismo pareigą argumentuoti savo sprendimus, nesąžiningos konkurencijos, vaikų nusikalstamumo prevencijos, virtualios valiutos plovimo prevencijos, viešojo turto valdymo ir statybos teisės kodifikavimo aktualijas.

Esame dėkingi Profesoriui Vytautui Šlapkauskui už perteiktas žinias ir suteiktą suvokimą Mykolo Romerio universiteto studentams ir kolegoms, kad kintančių socialinių sąlygų kontekste nuolat keičiasi tikrasis socialinis teisės vaidmuo, kad būtina išsiugdyti ir nuolat tobulinti modernų socialinį teisinį mąstymą, įgyti teisingos socialinės tvarkos puoselėjimo įgūdžius, kurie itin svarbūs siekiant apsaugoti svarbiausias žmonijos vertybes ir pozityviai kurti Lietuvą.

Prof. dr. Snieguolė Matulienė
Mykolo Romerio universiteto
Viešojo saugumo akademijos dekanė

Prof. dr. Eglė Bilevičiūtė
Mykolo Romerio universiteto Teisės mokyklos
Viešosios teisės instituto profesorė

VISUOMENĖS POKYČIAI IR TEISĖ

Liber Amicorum
Vytautui Šlapkauskui

Mykolo Romerio
universitetas

VISUOMENĖS POKYČIAI IR TEISĖ

Liber Amicorum
Vytautui Šlapkauskui

Straipsnių rinkinys

2023

Mykolo Romerio universiteto profesorius
dr. Vytautas Šlapkauskas

Mykolo Romerio universitetas

REDAKTORIŲ KOLEGIJA

Redaktorių kolegijos pirmininkės: prof. dr. Eglė Bilevičiūtė, dr. Rūta Petkuvienė
Vykdančioji redaktorė: dr. Kristina Kenstavičienė

Redaktorių kolegijos nariai:
Prof. dr. Toma Birmontienė
Prof. dr. Lyra Jakulevičienė
Prof. dr. Snieguolė Matulienė
Prof. dr. Odeta Merfeldaitė
Prof. dr. Romas Prakapas
Prof. dr. Birutė Pranevičienė
Prof. dr. Aurelija Puraitė
Doc. dr. Dovilė Sagatienė
Prof. dr. Agnė Tvaronavičienė
Prof. dr. Milda Vainiute
Doc. dr. Juozas Valčiukas
Prof. dr. Algimantas Urmonas

Straipsnių recenzentai:
Dr. Anzelika Banevičienė, prof. dr. Jolanta Bieliauskaitė, prof. dr. Eglė Bilevičiūtė, prof. dr. Toma Birmontienė, dr. Ramunė Jakštienė, doc. dr. Giedrė Lastauskienė, dr. Gintarė Makauskaitė-Samuolė, Inga Motuzienė, dr. Artūras Petkus, dr. Rūta Petkuvienė, prof. dr. Birutė Pranevičienė, Ieva Saudargaitė, doc. dr. Ernestas Spruogis, doc. dr. Gintaras Šapoka, dr. Tadas Valančius, doc. dr. Juozas Valčiukas, prof. dr. Vaiva Zuzevičiūtė, dr. Audronė Žemeckė.

Aprobuota:
Mykolo Romerio universiteto Viešojo saugumo akademijos tarybos 2023 m. balandžio 17 d. nutarimu Nr. 1VS-4 (1.13 E-20601)

Aprobuota spaudai Mykolo Romerio universiteto leidybos komisijos 2023 m. birželio 12 d. nutarimu Nr. 10-239.

Visos leidinio ir leidybos teisės saugomos. Šio leidinio arba kurios nors jo dalies negalima taisyti, dauginti ar kitaip platinti autoriui ir leidėjui nesutikus.

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) portale „ibiblioteka.lt“.

ISBN 978-609-488-062-9 (Elektroninis - PDF)
ISBN 978-609-488-063-6 (Spausdintinis)

© Autorių kolektyvas, 2023
© Mykolo Romerio universitetas, 2023